

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/421/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814209324
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814209324.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1. E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Č. XXX, D. F. E. 2. Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Č. XXX, D.Č. F. E. 3. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Č. XXX, D. F. E. o zaplatenie 2030,16 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. rade a 2. rade spoločne a nerozdielne a žalovaný v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu 1433,92 eur, úrok z omeškania za obdobie od 21.11.2011 do 19.12.2012 v sume 29,60 eur a úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 1433,92 eur od 20.12.2012 do zaplatenia a trovy konania, ktoré pozostávajú z iných trov konania vo výške 43,74 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 330,76 eur na účet právneho zástupcu žalobcu, a to všetko sa im povoľuje splácať v mesačných splátkach po 30 eur mesačne počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25-tého dňa, toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. Splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia ostatných žalovaných.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 22.10.2014 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 2030,16 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.11.2010 do 19.12.2012 vo výške 109,02 eur a úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 2030,16 eur od 20.12.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia ostatných žalovaných. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 28.09.2011 medzi postupcom F. F., R..F., a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Pôvodný veriteľ a žalovaní v 1. a 2. rade uzatvorili dňa 30.06.2004 Zmluvu č. 561210964 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej aj „VOP“). Na základe uvedenej Zmluvy F. F., R..F. poskytla žalovaným v 1. a 2. rade peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere je podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodnom, a preto právne vzťahy zo zmluvy o úvere sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl.

Obchodného zákonníka. To znamená, že aj v otázke premlčania je na daný vzťah potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Tento právny názor vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 27.03.2013 sp.zn.: 6M Cdo 4/2012, ktorým zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných podmienkach upravených v §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku (ďalej len „ObZ“) a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (ďalej len ZoSÚ). V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008 (§ 879j OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až 54 OZ. Ak je účastníkom zmluvného vzťahu spotrebiteľ, je potrebné aplikovať ust. ZoSÚ (lex specialis). Práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone, tak je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ. Použitie Občianskeho zákonníka bolo do 31.12.2007 prípustné len podľa § 1 ods. 2 ObZ, t.j. v prípadoch, ak niektoré otázky nebolo možné riešiť podľa Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. K uvedenému zaujal nepriamo právne stanovisko aj Najvyšší súd SR na strane č. 4 rozsudku spis. zn.: 5 Obo 56/2007 zo dňa 04.06.2008, v ktorého odôvodnení uviedol: „Keďže uplatnená pohľadávka vyplýva zo zmluvy o úvere, súd prvého stupňa rovnako správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže v prípade tohto zmluvného typu ide o absolútny obchod, takže nie je relevantné, že žalovaná nie je podnikateľkou.“ Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 4523,49 eur, ktorá pozostávala z istiny 4186,25 eur, riadneho úroku 0 eur, úroku z omeškania 337,24 eur a ostatného príslušenstva 0 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca F. F., R..F. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Sumu 337,24 eur predstavujúcu úrok z omeškania si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Podľa Zmluvy postupca poskytol žalovanému úver vo výške 3319,39 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 46,14 eur vždy k 20 dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.11.2010 do 20.06.2014 v počte 44 a celkovej výške 2030,16 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.12.2012 do 20.06.2014 sa stali splatnými dňa 19.12.2012 kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zvyšné splátky úveru si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne. Pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 19.12.2012 si žalobca uplatňuje úrok z omeškania od toho dňa. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky uhradil na uplatňované splátky 0 eur. Dlžná suma pozostáva z 44 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 2030,16 eur (t.j. rozdiel medzi neuhradenými splátkami úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky). V ďalšom si vyčíslil úrok z omeškania zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb.

Žalovaní uviedli, že s podanou žalobou súhlasia.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere, Dohodou o ručení, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Oznámením o postúpení pohľadávky, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, Zmluvou o postúpení pohľadávok, prílohou č. 1 k tejto zmluve o postúpení, Pokusom o zmier, písomnými podaniami žalobcu, prednesom právneho zástupcu žalobcu, výpoveďou žalovaných a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 20.08.2015 uviedol, že dňa 30.06.2004 pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovanými Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovaným úver vo výške 3319,39 eur (100 000 Sk). Žalovaní z poskytnutého úveru uhradili sumu 2205,49 eur, pričom z úhrad bola na istinu započítaná suma vo výške 2116,52 eur, na poplatky bola započítaná suma vo výške 66,39 eur a na úrok z omeškania bola započítaná suma vo výške 22,58 eur. Zároveň uviedol, že v danom prípade sa na predmetnú právnu vec nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, nakoľko predmetom tohto úveru malo byť investícia do nehnuteľnosti.

Vo svojom prednese právny zástupca žalobcu uviedol, že čo sa týka uplatňovanej sumy tak, v rámci nej už boli zohľadnené, ako to vyplýva aj z vyjadrenia z 20.08.2015 úhrady, ktoré vykonávali žalovaní odo dňa keď zobrali úver v roku 2004 s tým, že posledná úhrada, ktorá je evidovaná, je z mája 2008. Potom však so splácaním úveru prestali. Žalovaná suma pozostáva z neuhradených splátok a to od 20.11.2010 do 20.06.2014. V zmysle prílohy číslo 1 k zmluve o postúpení pohľadávok bola postúpená celková suma vyšie 4.000 eur. Poplatok uvedený v zmluve a to 40 Sk za správu úveru je podľa neho započítaný vo výške splátky.

Žalovaný v 1.rade vo svojej výpovedi dňa 04.09.2015 uviedol, že zmluvu o poskytnutí úveru podpísal, keďže mal záujem o poskytnutie úveru vo výške 100.000 Sk a v tejto výške mu aj banka úver poskytla. Pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, že tento úver bude musieť splácať aj spolu s úrokmi. Úver splácal pravidelne, nakoľko v čase poskytnutia úveru bol zamestnaný, neskôr však stratil zamestnanie, pretože zomrel jeho zamestnávateľ a úver prestal splácať. V ďalšom uviedol, že výzva k úhrade dlžnej sumy, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ako aj oznámenie o postúpení pohľadávky mu boli doručené. Pred podpisom zmluvy si prečítal všetky jej ustanovenia, ako aj Všeobecné obchodné a porozumel Banku o strate zamestnania informoval, chcel sa s nimi nejako dohodnúť, avšak oni mu to nedovolili z dôvodu, že v banke mal ešte kontokorent - úverovú kartu. On aj keď splácal úver, tak z jeho splátok vo výške 2.000 eur iba suma 1.390 eur išla na úver a zvyšná suma išla na úverovú kartu. Avšak na úverovej karte mu skončil dátum limitu. On o tom nebol vyzoomený zo strany banky a preto už neboli vykonané žiadne úhrady na predmetný úver vo výške 100.000 Sk a preto sa z neho stal neplatič. Nemá nijaký príjem. Žijú len z príjmu jeho manželky a to žalovanej v 2.rade, ktorá poberá iba minimálnu mzdu. Majú ešte iné dlhy. Z príjmu jeho manželky sťahujú dlžnú sumu v rámci jednej exekúcie s tým, že táto má byť už doplatená a nastúpi na rad druhá exekúcia.

Žalovaná v 2.rade vo svojej výpovedi uviedla, že sa plne stotožňuje s výpoveďou žalovaného v 1.rade, teda svojho manžela. Mali záujem o úver, nakoľko si chceli zrekonštruovať domácnosť. Pri podpise zmluvy im pracovníčka banky vysvetlila jednotlivé náležitosti úveru. V ďalšom požiadala súd, aby jej povolil splácať dlžnú sumu v splátkach po 20 eur mesačne z dôvodu, že ona so svojim manželom poberá dávku v hmotnej núdzi 340 eur a rodinné prídavky na 4- ročné dieťa vo výške 23 eur. Manžel je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce aj keď tohto času je práceneschopný, asi mesiac, avšak nevie, či bude brať nemocenské. Ona pracuje na projekte, ktorý poskytuje úrad práce a tento jej končí v októbri 2015. Vzhľadom na to, že ide o projekt úradu práce, aj keď je zamestnaná poberá stále len tú dávku spolu vo výške 340 eur. Mesačne na domácnosť potrebujú na elektrinu 87 eur a vodu 25 eur. Bývajú spolu so žalovaným v 3.rade t.j. s ručiteľom v spoločnej domácnosti s tým, že oni obývajú domácnosť samostatne na prvom poschodí a ručiteľ na dolnom poschodí.

Žalovaný v 3.rade uviedol, že dobrovoľne podpísal dohodu o ručení. Žalovaný v 1.rade je jeho brat a z dôvodu, že boli zamestnaní, podpísal dohodu o ručení. V banke mu boli vysvetlené všetky jednotlivé náležitosti a dôsledky podpísaného ručenia. Potvrdil, že žalovaným v 1. a 2.rade bola poskytnutá pôžička vo výške 100.000 Sk. V ďalšom uviedol, že on taktiež nebude môcť splácať dlh jednorazovo a preto žiada o povolenie splácať dlh v splátkach. Býva v domácnosti so svojou manželkou a dvoma synmi vo veku 12 a 18 rokov. On a manželka sú nezamestnaní, poberajú dávku v hmotnej núdzi spolu s rodinnými prídavkami na 2 deti vo výške 320 eur. Výdavky na domácnosť majú totožné výdavky ako žalovaný v 1. a 2.rade. Nemá žiadne dlhy okrem žalovanej sumy.

Žalovaný v 1.rade uviedol, že on nemá nijaký príjem. Žijú len z príjmu jeho manželky a to žalovanej v 2.rade, ktorá poberá iba minimálnu mzdu. Na otázku súdu, či majú ešte iné dlhy okrem toho, ktorý je žalovaný v tomto konaní uviedol, že áno. Z príjmu jeho manželky sťahujú dlžnú sumu v rámci jednej exekúcie s tým, že táto má byť už doplatená a nastúpi na rad druhá exekúcia.

Postupca F. F., R..F.. ako veriteľ a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 30.06.2004 v súlade s ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561210964. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 3.319,39 eur (1000.00,-Sk), úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 10,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 46,14 eur (1390,- Sk) splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.07.2004 a konečná splatnosť úveru dňa 20.06.2014, druh úveru: investície do nehnuteľnosti.

V zmysle bodu 2 čl. II zmluvy, dlžník je povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky, poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky.

Podľa bodu 2. článku V. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzovníkom a súhlasí s nim, pričom pre účely zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 3. článku V. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4. článku V. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle bodu 1.1 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) tieto VOP upravujú všetky vzťahy vznikajúce medzi bankou a klientom na základe zmlúv uzatvorených v súvislosti s bankovými produktmi, ako aj na vzťahy vznikajúce v súvislosti s konaním, ktorého cieľom je uzavretie zmluvy.

V zmysle Článku 7., bod 7.2.4.VOP, banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CE zo dňa 28.09.2011 spolu s jej prílohou, kde je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaných, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - F. F., R..F.. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení splatnosť úveru zo dňa 20.06.2014, zostatok pohľadávky predstavoval sumu 4523,49 eur a istina celkom sumu 4186,25 eur, istina do spl sumu 4186,25 eur a po spl 0 eur, v ďalšom bol uvedený počet dní omeškania 1256 a dátum poslednej úhrady 23.05.2008.

Postúpenie predmetnej pohľadávky oznámil právny predchodca žalobcu žalovaným listami zo dňa 28.09.2011. Žalovaný v 1.rade potvrdil, že mu bolo doručené oznámenie o postúpení pohľadávok.

Žalobca výzvou zo dňa 22.08.2008 oznámil žalovanému v 1. rade, že splácanie predmetnej pohľadávky je v omeškaní ku dňu 31.07.2008 vo výške 6135,50 Sk s tým, že ho vyzval na jej zaplatenie najneskôr do 10 dní od doručenia tejto výzvy.

Listami označenými ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.11.2012 žalobca žalovaným oznámil, že vzhľadom na to, že bola porušená zmluvná povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 30.11.2012.

Žalobca listami zo dňa 29.09.2014 označenými ako Pokus o zmier, vyzval žalovaných na uhradenie pohľadávky vo výške 6453,86 eur, pozostávajúcej z neuhradeného úveru vo výške 4146,25 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 1970,37 eur a úroku z omeškania vo výške 337,24 najneskôr do 02.10.2014.

Z dohody o ručení zo dňa 30.06.2004 medzi pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. a ručiteľom žalovaným v 3. rade vyplýva, že tento sa zaviazal uspokojiť pohľadávku žalovaných v 1. a 2. rade zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0561210964 v prípade, ak dlžníci neuhradia veriteľovi pohľadávku riadne a včas.

Podľa bodu 2 a 3 čl. II Dohody, ručiteľ vyhlasuje, že si je vedomý všetkých právnych dôsledkov, súvisiacich s touto dohodou a zároveň týmto potvrdzuje, že obsah a rozsah záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy a zo Všeobecných obchodných podmienok veriteľa, za ktoré sa zaručuje, je mu známy, vrátane práv a povinností, ktoré z tohto ručenia vyplývajú. Ručiteľ vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

- a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä
 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,
 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;
- b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z. spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 511 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

V zmysle § 533 Občianskeho zákonníka, kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne.

Podľa § 531 ods. 4 Občianskeho zákonníka, námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj osoba, ktorá dlh prevzala.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Ako vyplýva z § 548 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas.

V zmysle § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba W. N. V. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola

navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Na predmetnú úverovú zmluvu, kde účelom úveru bola rekonštrukcia domu sa v zmysle § 1 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 285/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov nevzťahuje tento zákon, no súd je toho názoru, že žalovaným má byť pri posúdení nárokov žalobcu z predmetnej zmluvy poskytnutá ochrana v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, keďže nepochybne ide v danom prípade o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje korektív pre použitie ustanovení Obchodného zákonníka a to aj napriek charakteru úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi účastníkmi konania došlo dňa 30.06.2004, pričom bol žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 10,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 46,14 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.07.2004 a konečná splatnosť úveru dňa 20.06.2014.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplyva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej

strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. čl. V bod 4. zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 30.06.2004 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (čl. V bod 4.) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvi Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žalobca si žalobou uplatňuje iba svoj nárok na 44 neuhradených splátok úveru splatných odo dňa 20.11.2010.

Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremilčuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 22.10.2014, jedná sa o splátky splatné najneskôr 22.10.2011. Nepremilčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky späťne od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremilčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.11.2011 do 20.06.2014. Jedná sa tak o 32 nepremilčaných splátok.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 10,30 % ročne.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Z internetovej stránky O. súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v júni 2004 činil úrok 6,47% p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

V zmysle VOP klient splácal pohľadávku z úveru, ktorá sa skladala z istiny, jej súčastí a príslušenstva, teda súčasťou dojednanej výšky splátky bol aj poplatok za správu úveru v sume 40 Sk (1,33 eur) mesačne. Potom splátka istiny a úroku z úveru po odpočítaní poplatku za správu úveru v sume 1,33 eur predstavuje sumu 44,81 eur (výška splátky 46,14 eur - poplatok 1,33 eur) a keďže žalobcovi vznikol nárok na 32 nepremilčaných splátok, súd zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 1433,92 eur (32 x 44,81 eur) a čo do zvyšku žalobu zamietol. Poplatkom za správu úveru sa súd bude zaoberať nižšie.

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.06.2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za vedenie úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

V danej právnej veci sa jedná o poplatok, ktorý mal byť dojednaný a jednotlivé zložky sa stali splatnými ako súčasť splátky úveru aj pred uvedenou novelou zákona o bankách. Splátky splatné do 10.06.2013. Súd však predmetné dojednania o poplatku za správu úveru podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalovaný ako klient a dlžník z úverového vzťahu bol povinný platiť žalobcovi ako veriteľovi poplatok za správu úveru. Teda laicky povedané a rovnako asi aj chápané priemerným spotrebiteľom, žalovaný bol povinná platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášal žalovaný ako spotrebiteľ ktorá predsa za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatil žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru a preto na žalovaného ako spotrebiteľa a dlžníka nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. Na základe uvedeného súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za správu úveru uplatneného žalobou v tejto časti zamietol.

Čo sa týka úroku z omeškania, žalobca si uplatnil jednak kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 109,02 eur zo splátok splatných od 21.11.2010 do 19.12.2012, ktorý si pri výške úroku z omeškania 8,75% ročne, ktorá výška je v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Keďže súd nepriznal žalobcovi nárok na poplatok za správu úveru, z ktorej sumy bol taktiež úrok z omeškania vypočítaný, ako aj premlčané splátky, priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania v sume vyčíslenej súdom vo výške 29,60 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol. Ide o omeškание splátok splatných od 21.11.2011 do 21.11.2012 s omeškaním do 19.12.2012 a to s omeškanými splátkami vo výške 46,16 eur.

Posledným nárokom žalobcu bol nárok na úrok z omeškania z dlžnej 2030,16 eur od 20.12.2012 do zaplatenia. Ako už súd uviedol vyššie, výška žalobcom uplatňovaného úroku z úveru je v súlade s Občianskym zákonníkom a nariadením vlády, no súd priznal žalobcovi úrok z omeškania len zo sumy 1433,92 eur tak ako ju ustálil vyššie a to odo dňa 20.12.2012 tak ako žiadal žalobca, a čo do zvyšku žalobu v tejto časti zamietol.

Súd žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal súd na plnenie žalobcovi spoločne a nerozdielne v súlade s § 511 Občianskeho zákonníka a bodom 19.8. Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého ak je na strane Klienta ako účastníka právneho vzťahu medzi Bankou a Klientom viac osôb, sú záväzky týchto osôb voči Banke spoločné a nerozdielne, pokiaľ tieto VOP, osobitné obchodné podmienky alebo Zmluva neurčia inak.

Vo výroku rozsudku, ktorý ukladá povinnosť dlžníkovi i ručiteľovi zaplatiť žalovanú pohľadávku tomu istému veriteľovi, u každého z nich však zo samostatného právneho dôvodu, treba jasne vyjadriť okrem iného aj povahu záväzku, najmä z hľadiska toho, či sú dlžník a ručiteľ povinní plniť každý celú pohľadávku a či splnením pohľadávky jedným z nich zanikne povinnosť druhého (R 2/1975).

Pri uvedenej formulácii nezakladá súdne rozhodnutie v rozpore s hmotnoprávnym základom veci dva samostatné výroky o povinnosti dlžníka a ručiteľa zaplatiť veriteľovi rovnakú sumu s príslušenstvom. Súčasne je pre úplnosť vyjadrenia hmotnoprávných vzťahov medzi účastníkmi konania potrebné, aby súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že určitú sumu, ktorú vo výroku prisúdil spolu s príslušenstvom, je jeden zo žalovaných povinný zaplatiť ako dlžník veriteľa a druhý ako ručiteľ dlžníka. Nie je totiž vhodné, aby výrok rozsudku obsahoval také skutočnosti, ktoré svojou povahou patria do odôvodnenia rozhodnutia.

Súd preto žalovaného v 3. rade ako ručiteľa podľa dohody o ručení zo dňa 30.06.2004 zaviazal na plnenie v súlade s § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci po výzve veriteľa dlh, za ktorý ručiteľ zodpovedal, nesplnili.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 1433,92 eur, ale aj v časti úrokov z omeškania, ktorý bol žalobcom ku dňu podania žaloby kapitalizovaný. Súd vyčíslil sumu úroku z omeškania vo výške 29,60 eur, čo predstavuje taktiež úspech žalobcu, teda spolu mal žalobca úspech v sume o zaplatenie 1463,52 eur, čo predstavuje 68%, keďže žalobca si žalobou uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 2030,16 eur na istine a kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 109,02 eur a neúspech 32%, čo predstavuje úspech žalovaných. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaných vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 36%.

Žalobca vyčíslil trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 121,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 918,77 eur.

Odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“) predstavuje sumu 91,29 eur.

Žalobcovi tak vznikol nárok na odmenu za šesť úkonov - prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, písomné podanie na súd zo dňa 20.08.2015, účasť na pojednávaní dňa 04.09.2015, vyjadrenie zo dňa 10.09.2015, účasť na pojednávaní dňa 13.11.2015 podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), d) cit. vyhl., teda spolu odmena v sume 547,74 eur a na režijný paušál za 6 úkonov v zmysle § 16 ods. 3 vyhl. a to za dva úkony v roku 2014 po 8,04 eur a štyri úkony v roku 2015 po 8,39 eur teda spolu 49,64 eur.

Súd taktiež priznal náhradu za stratu času za 10 začatých polhodín (jedna polhodina 13,98 eur) na ceste Košice - Vranov nad Topľou a späť za účasť zástupcu na pojednávaní dňa 04.09.2015 a dňa 13.11.2015 a to v sume 139,80 eur a cestovné za cestu na pojednávanie na tunajší súd dňa 04.09.2015 použitím autobusovej dopravy v sume 6,50 eur, čo právny zástupca žalobcu preukázal cestovnými lístkami a na pojednávanie dňa 13.11.2015 motorovým vozidlom - Košice - Vranov nad Topľou a späť pri počte 96 kilometrov, priemernej spotrebe 5,0 l/100 km a cene pohonných hmôt 1,14 eur /l a základnej náhrade 0,183 eur vo výške 23,04 eur, cestovné spolu 29,54 eur.

Takto mal súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 547,74 eur, režijného paušálu 49,64 eur, náhrady cestovného v sume 29,54 eur a náhrady za stratu času v sume 139,80 eur. Právny zástupca je platcom DPH preto mu priznal súd aj DPH v sume 154,04 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. zo sumy 760,22 eur (odmena + režijný paušál + cestovné za cestu autom + náhrada za stratu času), teda spolu 912,64 eur + cestovné za cestu autobusom vo výške 6,50 eur, teda spolu trovy právneho zastúpenia v sume 918,77 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 36%, čo predstavuje sumu 330,76 eur (36% zo sumy 918,77 eur) a iných trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 121,50 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu trov v sume 43,74 eur (36% zo sumy 121,50 eur).

Berúc do úvahy osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaných povolil im súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, zaplatiť žalovaným sumu, na zaplatenie ktorej boli zaviazaní, v mesačných splátkach za podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Čo sa týka samotnej výšky splátky v sume 30 eur, súd po oboznámení sa s príjmami a výdavkami žalovaných má za to, že táto splátka je v možnostiach a schopnostiach žalovaných, nakoľko bral zreteľ na to, že na predmetnú splátku majú hradiť 3 žalovaní. .

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.